

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU**

**PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBENOJ STATISTICI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2009.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBENOJ STATISTICI S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 116. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o službenoj statistici („Narodne novine“, broj 103/03.) u potpunosti je usklađen sa zahtjevima pravne stečevine Europske unije i temeljnim načelima službene statistike UN-a i Europske unije.

Osnovna pitanja koja su uređena Zakonom o službenoj statistici temeljna su načela službene statistike, organizacija, položaj, poslovi i koordinacija sustava službene statistike, Strategija razvitka službene statistike Republike Hrvatske, Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske, prikupljanje, obrada i čuvanje statističkoga gradiva, statistički registri, diseminacija i korištenje statističkih podataka, povjerljivost i zaštita statističkih podataka, međunarodna statistička suradnja i ostala pitanja od značaja za službenu statistiku Republike Hrvatske.

Na temelju članka 7. Zakona o službenoj statistici uredi državne uprave u županijama i upravno tijelo Grada Zagreba nadležni su za poslove službene statistike. Na temelju članka 13. Zakona o službenoj statistici, „Uredi državne uprave u županijama i upravno tijelo Grada Zagreba nadležni za poslove službene statistike, na temelju, u sadržaju i rokovima određenim Programom i Godišnjim provedbenim planom, odgovorni su za prikupljanje, proizvodnju, obradu i diseminaciju statističkih podataka te za obradu administrativnih podataka i podataka prikupljenih metodom promatranja i praćenja za područja pripadajućih županija, odnosno Grada Zagreba u skladu s odredbama ovoga Zakona.“ Navedena tijela nisu sastavni dio Državnog zavoda za statistiku, ali daju važan doprinos i u njima je zaposleno u ovom trenutku 199 statističara u uredima državne uprave u županijama i 34 statističara u upravnom tijelu Grada Zagreba.

Procjena poslova službene statistike u uredima državne uprave u županijama i jedinice upravnog tijela Grada Zagreba nadležnoga za poslove službene statistike koja je provedena, pokazala je da trenutačna situacija u odnosu na zadaće i razvojne ciljeve koje statistički sustav u sljedećem razdoblju mora ostvariti, nije zadovoljavajuća. Učinkovitija alokacija ljudskih resursa i informatičke opreme unutar statističkog sustava u nastojanju da se poboljša kvaliteta službene statistike može se osigurati samo ako se uključe državna i županijska razina. Trenutačna podjela nadležnosti nije dobra podloga za unapređenje statističkog sustava.

Prema članku 8. Zakona o službenoj statistici, Državni zavod za statistiku središnje je tijelo, glavni nositelj, diseminator i koordinator sustava službene statistike Republike Hrvatske.

Radi prilagodbe hrvatske statistike europskim standardima i razvoja statističkog sustava Republike Hrvatske, potrebna je, među ostalim, nova organizacija Državnog zavoda za statistiku i promjena položaja i uloge statističara u uredima državne uprave u županijama nadležnima za poslove službene statistike. Ukupne potrebe za ljudskim resursima i njihov teritorijalni razmještaj u sljedećem razdoblju mijenjat će se i usklađivati ovisno o obujmu i sadržaju statističkih aktivnosti, uvođenju novih tehnologija i raspodjeli zadataka.

U sklopu Darovnice Svjetske banke izvršena je detaljna snimka i analiza stanja, procjena kapaciteta Državnog zavoda za statistiku, statističkog sustava kao cjeline te relevantnoga institucionalnog okruženja, kao i procjena statističkog sustava i njegovih glavnih sudionika da na održiv način pružaju pravodobne, točne, kompetentne i relevantne informacije svojim korisnicima. U lipnju 2007. u sklopu Darovnice Svjetske banke izrađen je Strateški plan razvoja statističkog sustava Republike Hrvatske. U navedenom Strateškom planu jedna od preporuka jest nova organizacija statistike i donošenje odluke o novom ustrojstvu i centraliziranoj organizaciji prikupljanja podataka.

U sklopu PHARE 2005, Komponente 1, Državni zavod za statistiku zajedno s projektnim timom Servisnog i Twinning ugovora nastavio je rad na velikom broju aktivnosti čiji je zajednički cilj unapređenje statističkog sustava Republike Hrvatske. Budući da su dotadašnje analize pokazale da je situacija statističara koji nisu ustrojstveno vezani za Državni zavod za statistiku nezadovoljavajuća, posebna pozornost posvećena je ovom dijelu.

Izrađen je pregled i analiza stanja u uredima državne uprave u županijama nadležnima za poslove službene statistike i prikupljeni su sveobuhvatni podaci u cilju utvrđivanja mogućnosti za unapređenje učinkovitosti i ekonomičnosti u prikupljanju i obradi statističkih podataka.

Prikupljeni su podaci o ustrojstvu, aktivnostima i poslovima ureda državne uprave u županijama nadležnih za poslove službene statistike, tehničkoj infrastrukturi, uredskom prostoru, sredstvima, strukturi zaposlenika, problemima u poslovanju i prijedlozima za poboljšanje.

Glavni rezultati ocjene stanja jesu:

U dvadeset ureda državne uprave u županijama ima ukupno pedeset ispostava.

Broj zaposlenika u uredima državne uprave u županijama nadležnih za poslove službene statistike:

Splitsko-dalmatinska županija	29	Zadarska županija	9
Primorsko-goranska županija	22	Koprivničko-križevačka županija	7
Osječko-baranjska županija	17	Šibensko-kninska županija	7
Sisačko-moslavačka županija	12	Varaždinska županija	7
Zagrebačka županija	12	Bjelovarsko-bilogorska županija	6
Brodsko-posavska županija	10	Krapinsko-zagorska županija	6
Dubrovačko-neretvanska županija	10	Međimurska županija	5
Vukovarsko-srijemska županija	10	Požeško-slavonska županija	5
Istarska županija	9	Virovitičko-podravska županija	5
Karlovačka županija	9	Ličko-senjska županija	2

Ukupni broj zaposlenika: 199

- više od $\frac{3}{4}$ zaposlenih ima 46 i više godina, a čak $\frac{1}{5}$ stariji su od 55 godina
- žene čine veliku većinu s udjelom od $\frac{3}{4}$ ukupno zaposlenih
- distribucija prema tri osnovne razine obrazovanja (srednje, više i visoko) i prema četiri dobna razreda (do 35 godina, 36 do 45, 46 do 55 i više od 56 godina), gotovo je jednaka i pokazuje oko $\frac{1}{3}$ udjela svake obrazovne razine u sve četiri dobne skupine

Aktivnosti koje zaposlenici u uredima državne uprave u županijama obavljaju za Državni zavod za statistiku

- provedba statističkih istraživanja: sudjelovanje u definiranju obuhvata, distribucija obrazaca, prikupljanje i kontrola podataka, davanje uputa i objašnjenja izvještajnim jedinicama, dostava upitnika Državnom zavodu za statistiku. Kvantifikacija ovih poslova na godišnjoj razini u broju prikupljenih upitnika je 581 048 od ukupno 174 468 poslovnih subjekata
- sudjelovanje u uvođenju novih statističkih istraživanja: predlaganje metodoloških izmjena i dopuna i sudjelovanje u pilot-fazi testiranja istraživanja. Zbog potreba usklađivanja s EU-ovim statističkim zahtjevima uvođenje novih istraživanja na godišnjoj razini kreće se od 5 do 10 istraživanja
- sudjelovanje u organizaciji i provedbi velikih popisa (popis stanovništva, popis poljoprivrede) i u istraživanjima koja zahtijevaju posebnu organizaciju i provedbu na terenu, kao što su anketna istraživanja, snimanje cijena i sl. Broj anketnih istraživanja, u skladu s podacima iz prethodne točke, u stalnom je porastu, za sada se na godišnjoj razini provodi oko 10 anketa na kućanstvima i osobama, što je oko 55 000 intervjuova na godinu.

Obujam i kvaliteta navedenih poslova varira od županije do županije ovisno o njihovim raspoloživim resursima, a većina poslova ovisna je o poznavanju lokalnih prilika i o kontaktima koje uredi državne uprave u županijama imaju u izvještajnim jedinicama.

Osim poslova koji se obavljaju prema Programu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske za Državni zavod za statistiku, uredi državne uprave u županijama nadležni za poslove službene statistike obavljaju i poslove obrade i publiciranja podataka po županijama i gradovima/općinama koje ne obavlja Državni zavod za statistiku. U ovim poslovima, uz upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove službene statistike, posebno se ističu i tri veća ureda državne uprave u Osječko-baranjskoj, Primorsko-goranskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Tehnička infrastruktura zaposlenika u uredima državne uprave u županijama nadležnima za poslove službene statistike:

- ukupni broj računala/prijenosna računala: 132
- od kojih Pentium IV ili noviji: 50
- od kojih s e-poštom/ pristupom internetu: 48

što pokazuje vrlo nepovoljan odnos zaposlenika po računalu:

- računala/prijenosna računala: 1,50 (0,66)
- od kojih Pentium IV ili noviji: 3,98 (0,25)

- od kojih s e-poštom/ pristupom internetu: 4,14 (0,24)

Glavni problemi ureda državne uprave u županijama po pitanju poslova službene statistike proizlaze iz nejasnoga institucionalnog statusa prema kojem formalno pravno djelatnici koji obavljaju ove poslove pripadaju uredu državne uprave u županiji, a poslovi koje obavljaju u nadležnosti su Državnog zavoda za statistiku. Takav status za posljedicu ima manjak obostrane potpore, stručne, kadrovske, edukacijske, tehničke i materijalne.

Na temelju navedenoga predlagatelj daje sljedeću konačnu ocjenu stanja:

- statističari u uredima državne uprave u županijama nadležnima za poslove službene statistike trenutačno imaju važnu ulogu u prikupljanju podataka za Državni zavod za statistiku i nema adekvatne zamjene u kratkom roku
- statističari u uredima državne uprave u županijama nadležnima za poslove službene statistike imaju zadovoljavajuću razinu obrazovanja i posjeduju znanja nužna u izvršavanju statističkih poslova
- razina radnih uvjeta niža je od optimalnih, posebno u pogledu raspoloživosti IT opreme
- Državni zavod za statistiku treba hitno poduzeti kratkoročne mjere kako bi se učinkovito iskoristili dostupni ljudski potencijali
- Državni zavod za statistiku ima zadaću u razdoblju do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju uskladiti metodologije i ispuniti sve zahtjeve vezane za međunarodno usporedive statističke rezultate. Na tom putu nužne su promjene i uvođenje novih informatičkih tehnologija u postupke prikupljanja podataka. Jedan od ključnih preduvjeta u ostvarenju tog cilja jest dovršetak provođenja reorganizacije Državnog zavoda za statistiku vezano za rješavanje statusa ureda državne uprave u županijama nadležnih za poslove službene statistike.

S obzirom na kontinuirani tijek obavljanja statističkih poslova, promjena statusa ureda državne uprave u županijama nadležnih za poslove službene statistike moguća je samo u tranzicijskom razdoblju uz nužan detaljan tranzicijski plan koji uključuje statusne, komunikacijske, kadrovske i tehničke planove.

Ovim prijedlogom Zakona određuje se promjena pravnog položaja ureda državne uprave u županijama u dijelu koji se odnosi na poslove službene statistike tako da te poslove preuzima Državni zavod za statistiku. S danom 1. siječnja 2010. preuzimaju se službenici i namještenici ureda državne uprave u županijama nadležnih za poslove službene statistike, kao i poslovi, oprema, pismohrana i druga dokumentacija, sredstva za rad, financijska sredstva, prava i obveze, kao i pravo korištenja poslovnih prostorija kojima su se koristili uredi državne uprave u županijama koji obavljaju poslove službene statistike.

Obavljene su sve nužne stručne analize i ovim prijedlogom Zakona počinje proces područne organizacije službene statistike Republike Hrvatske. Stupanjem na snagu ovog Zakona Vlada Republike Hrvatske će Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog zavoda za statistiku odrediti broj i sjedište područnih jedinica, kao i ostala pitanja važna za rad tih jedinica.

Važno je napomenuti da službena statistika pruža, na nepristranoj osnovi i u skladu s temeljnim načelima službene statistike, državi, gospodarstvu i javnosti pouzdane statističke podatke o gospodarskom, demografskom, socijalnom, zdravstvenom i ekološkom stanju,

djelatnostima ili događajima koji se mogu mjeriti statističkim metodama te osigurava ispunjavanje međunarodnih obveza Republike Hrvatske koje se odnose na proizvodnju i diseminaciju službene statistike.

Državni zavod za statistiku će sadržaj službenih statističkih podataka kontinuirano, tijekom tranzicijskog razdoblja promjene statusa ureda državne uprave u županijama u dijelu koji se odnosi na poslove službene statistike, proširivati uključivanjem novih podataka po županijama i gradovima/općinama kako bi se održao kontinuitet i poboljšala raspoloživost službene statistike na svim razinama teritorijalnog ustroja.

Posljedice prihvatanja ovog prijedloga Zakona jesu sljedeće:

Republika Hrvatska je u Pregovaračkom stajalištu Republike Hrvatske za poglavlje 18. Statistika, među ostalim, preuzela obvezu uvođenja nove organizacijske strukture i jačanja administrativnoga kapaciteta Državnog zavoda za statistiku povećanjem broja zaposlenih i povećanjem izdvajanja sredstava u proračunu za Državni zavod za statistiku. Također je ukazano na važnost dovršetka provođenja reorganizacije Državnog zavoda za statistiku vezano za rješavanje statusa ureda državne uprave u županijama nadležnih za poslove službene statistike, u odnosu na Državni zavod za statistiku, kao sustav poboljšanja i jačanja organizacije prikupljanja podataka u Republici Hrvatskoj. Rješavanje statusa spomenutih tijela također je obveza preuzeta Pregovaračkim stajalištem Republike Hrvatske za poglavlje 18. Statistika pregovora u pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Nova organizacija statističkog sustava Republike Hrvatske, na način kako se predlaže ovim prijedlogom Zakona, pravna je pretpostavka za realizaciju daljnjih zadataka. Sam postupak integriranja i restrukturiranja ureda državne uprave u županijama nadležnih za poslove službene statistike mogao bi trajati sljedećih nekoliko godina, uzimajući u obzir kompleksnost samog procesa kao i ulogu ureda državne uprave u županijama nadležnih za poslove službene statistike pri provođenju Popisa stanovništva, koji se planira za 2011. godinu.

Prihvatanjem ovog prijedloga Zakona osigurat će se bolja organizacija i daljnji razvoj statističkog sustava Republike Hrvatske kao iznimno važnog segmenta europskih integracija, usklađenog s propisima Europske unije i prilagođenog nacionalnim potrebama.

Prema Zakonu o službenoj statistici Statistički savjet Republike Hrvatske je savjetodavno i stručno tijelo za strategijska pitanja službene statistike, a osniva se radi osiguranja utjecaja korisnika, znanosti i šire javnosti na višegodišnji i godišnji program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske, kao i na druga pitanja važna za rad službene statistike.

Statistički savjet ima 13 članova. Ravnatelj Državnog zavoda za statistiku član je Statističkog savjeta po službenoj dužnosti. Ostali članovi Statističkog savjeta jesu predstavnici:

- Hrvatske narodne banke – jedan član
- Ministarstva financija – jedan član
- Hrvatskoga sabora – jedan član
- tijela državne uprave – jedan član
- tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave – jedan član
- Hrvatske gospodarske komore – jedan član
- znanstveno-stručnih institucija – dva člana
- udruge poslodavaca – jedan član
- sindikata – jedan član
- nevladinih organizacija (udruga) – jedan član
- medija – jedan član.

Ovim prijedlogom Zakona izvršava se preporuka Posebne jedinice za HITROREZ Vlade Republike Hrvatske glede broja članova Statističkog savjeta Republike Hrvatske tako da se broj članova dopuni s jednim predstavnikom Hrvatske obrtničke komore.

Budući da su obrtnici važan dio gospodarstva Republike Hrvatske, izvršenjem preporuke Posebne jedinice za HITROREZ Vlade Republike Hrvatske glede broja članova Statističkog savjeta Republike Hrvatske tako da se dopuni s jednim predstavnikom Hrvatske obrtničke komore, imat će za posljedicu ravnomjernu zastupljenost te grupacije u državnim tijelima, kao i ostali predstavnici gospodarstva.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva prikuplja podatke za potrebe analize i praćenja učinaka mjera poticaja malog gospodarstva i gospodarstva općenito, te zbog vrlo velikog i važnog utjecaja gospodarstva, predlaže se i imenovanje jednog člana Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva u Statistički savjet Republike Hrvatske.

Na navedeni način Statistički savjet imat će ukupno 15 članova.

Tijekom primjene odredbi Zakona o službenoj statistici po pitanju prikupljanja podataka pojavila su se sporna mišljenja koja se odnose na korištenje administrativnih izvora podataka i podataka prikupljenih metodom promatranja i praćenja bez naknade.

Administrativni izvori podataka su zbirke podataka ustrojene na temelju posebnih zakona, a koriste se za utvrđivanje prava i obveza pravnih i fizičkih osoba.

Metoda promatranja i praćenja primjenjuje se kod pojava za koje se statistički podaci mogu osigurati motrenjem, opažanjem i primjenom mjernih instrumenata kao kod npr. meteroloških podataka.

Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske za 2008. („Narodne novine“, broj 65/08.) utvrđeno je slijedeće: „Na osnovi članka 41. Zakona o službenoj statistici, radi obavljanja poslova službene statistike, Državni zavod za statistiku ima pravo korištenja svih administrativnih izvora podataka i podataka prikupljenih metodom promatranja i praćenja. Svi potrebni podaci daju se Državnom zavodu za statistiku bez naplate. Posjednici administrativnih izvora podataka i podataka prikupljenih metodom promatranja i praćenja dužni su dati sve podatke na korištenje u skladu sa zahtjevom ostalih nositelja službene statistike bez naplate, onako kako je to uređeno ovim Godišnjim provedbenim planom.“.

Predlagatelj smatra da je radi obavljanja poslova službene statistike nužno ovo pitanje urediti na način kako se navodi u ovom prijedlogu Zakona.

Obveza ustupanja podataka bez naknade ne isključuje mogućnost naknade eventualnih troškova pripreme i posebnih obrada podataka za Državni zavod za statistiku.

Državni zavod za statistiku i ostali nositelji službene statistike imaju intenzivnu međunarodnu suradnju glede službene statistike.

Državni zavod za statistiku organizira razmjenu rezultata i metodoloških osnova službene statistike s drugim zemljama i međunarodnim organizacijama, osim ako u pojedinim slučajevima za to ne ovlasti drugog nositelja službene statistike, odnosno ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Državni zavod za statistiku i drugi nositelji službene statistike pod uvjetima iz Zakona o službenoj statistici mogu prenositi individualne statističke podatke bez identifikatora, statističkim uredima drugih zemalja i statističkim službama međunarodnih organizacija ako takvi korisnici osiguravaju statističku povjerljivost. Odredbama Zakona o službenoj statistici

nije izričito navedeno pravo prijenosa takvih podataka Statističkom uredu Europske unije (Eurostat), stoga predlagatelj predlaže da se to uredi odredbama ovog prijedloga Zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog prijedloga Zakona u odnosu na preuzimanje poslova službene statistike od urede državne uprave u županijama u 2010. i 2011. ne treba osigurati dodatna sredstva, osim sredstava za informatizaciju, već će se sredstva koja su se planirala za poslove službene statistike u uredima državne uprave u županijama, odnosno na razdjelu Središnji državni ured za upravu, planirati na razdjelu Državni zavod za statistiku.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člankom 161. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku jer je rješavanje statusa ureda državne uprave u županijama u dijelu koji se odnosi na poslove službene statistike obveza preuzeta Pregovaračkim stajalištem Republike Hrvatske za poglavlje 18. Statistika pregovora u pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Tekst prijedloga ovog Zakona dostavlja se u obliku Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službenoj statistici, u skladu s prijedlogom za provedbu hitnog postupka u postupku njegova donošenja.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBENOJ STATISTICI

Članak 1.

U Zakonu o službenoj statistici („Narodne Novine, broj 103/03.) u članku 4. stavku 1. točki 2. brišu se riječi: „uredi državne uprave u županijama i“, a riječ „nadležni“ zamjenjuje se riječju: „nadležno“.

Članak 2.

Članak 7. stavak 1. točka 2. Zakona mijenja se i glasi:
„2. upravno tijelo grada Zagreba nadležno za poslove službene statistike“.

Članak 3.

U članku 8. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3., koji glasi:

„Državni zavod za statistiku ima područne jedinice. Broj, sjedište područnih jedinica i ostala pitanja od značaja za rad područnih jedinica uredit će se Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog zavoda za statistiku.“

Članak 4.

Podnaslov iznad članka 13. mijenja se i glasi: „Upravno tijelo grada Zagreba nadležno za poslove službene statistike“

Članak 13. mijenja se i glasi:

„Upravno tijelo grada Zagreba nadležno za poslove službene statistike, na temelju, u sadržaju i rokovima određenim Programom i Godišnjim provedbenim planom, odgovorno je za prikupljanje, proizvodnju, obradu i diseminaciju statističkih podataka te za obradu administrativnih podataka i podataka prikupljenih metodom promatranja i praćenja za područje grada Zagreba u skladu s odredbama ovog Zakona.“

Članak 5.

U članku 18. stavku 1. broj 13 mijenja se u broj 15.

U stavku 3. iza zadnje alineje briše se točka i dodaju se dvije nove alineje koje glase:

„- Hrvatske obrtničke komore - jedan član“

„- Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva – jedan član“.

Članak 6.

U članku 41. stavku 1. iza riječi „metodom promatranja i praćenja“ briše se točka i dodaju se riječi: „bez naknade“.

U članku 41. stavku 3. iza riječi „zahtjevom nositelja službene statistike“ briše se točka i dodaju se riječi „bez naknade“.

Članak 7.

U članku 68. stavku 2. iza riječi „povjerljivosti i zaštiti statističkih podataka“ briše se zarez i dodaju se riječi: „Statističkom uredu Europske unije (Eurostat)“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 8.

1. siječnja 2010. Državni zavod za statistiku preuzima poslove službene statistike od ureda državne uprave u županijama.

1. siječnja 2010. Državni zavod za statistiku preuzima od ureda državne uprave u županijama opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju koja se odnosi na poslove službene statistike koje su do dana stupanja na snagu ovog Zakona obavljali uredi državne uprave u županijama, sredstva za rad, financijska sredstva te prava i obveze razmjerno preuzetim poslovima, kao i državne službenike i namještenike zatečene na preuzetim poslovima.

Državni službenici i namještenici ureda državne uprave u županijama koji su u trenutku stupanja na snagu ovog Zakona zatečeni na obavljanju preuzetih poslova službene statistike nastavljaju s radom na poslovima na kojima su zatečeni i zadržavaju plaće prema dotadašnjim rješenjima i ugovorima o radu do donošenja rješenja o rasporedu na radno mjesto odnosno ugovora o radu prema Pravilniku o unutarnjem redu Državnog zavoda za statistiku.

Državni službenici i namještenici koji ne budu raspoređeni u skladu s odredbom stavka 3. ovog članka imaju prava propisana Zakonom o državnim službenicima i Zakonom o radu.

Državni zavod za statistiku preuzima na korištenje poslovne prostorije kojima su se do 1. siječnja 2010. koristili službenici i namještenici zatečeni na obavljanju poslova službene statistike u uredima državne uprave u županijama.

Vlada Republike Hrvatske uskladit će Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Državnog zavoda za statistiku u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 9.

Vlada Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona imenovat će članove Statističkog savjeta Republike Hrvatske iz članka 5. stavka 2. ovog Zakona.

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredaba članaka 1., 2., 3., 4. i 8., koje stupaju na snagu 1. siječnja 2010.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Navedenom odredbom predlaže se brisanje ureda državne uprave u županijama nadležnih za poslove službene statistike iz odredbe članka 4. stavka 1. točke 2. Zakona zato što prijedlogom ovog Zakona Državni zavod za statistiku preuzima poslove koje su navedeni uredi obavljali te oni postaju sastavni dio Državnog zavoda za statistiku i više nemaju status posebnog nositelja službene statistike.

Druga izmjena koja je sadržana u prijedlogu ovog članka odnosi se na gramatičko uređivanje teksta.

Uz članak 2.

Obrazloženje je istovjetno obrazloženju uz članak 1. prijedloga Zakona.

Uz članak 3.

Navedena je odredba pravna osnova na temelju koje Državni zavod za statistiku može ustrojiti područne jedinice za obavljanje poslova službene statistike.

Područne jedinice ustrojiti će se Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Državnog zavoda za statistiku tako da će se urediti broj i sjedište područnih jedinica, kao i ostala pitanja od značaja za takvu novu područnu organizaciju službene statistike.

Uz članak 4.

Navedena odredba odnosi se na brisanje izdvojenih poslova službene statistike koje obavljaju uredi državne uprave u županijama nadležni za poslove službene statistike.

Budući da se predlaže da uredi državne uprave u županijama nadležni za poslove službene statistike postanu sastavni dio Državnog zavoda za statistiku, više nije potrebno posebno navoditi poslove koje obavljaju, odnosno oni će obavljati poslove iz djelokruga Državnog zavoda za statistiku.

Uz članak 5.

Na temelju preporuke Posebne jedinice za HITROREZ Vlade Republike Hrvatske novi predstavnik u Statističkom savjetu Republike Hrvatske, jedan član, bit će predstavnik Hrvatske obrtničke komore.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva prikuplja podatke za potrebe analize i praćenja učinaka mjera poticaja maloga gospodarstva i gospodarstva općenito te zbog vrlo velikog i značajnog utjecaja gospodarstva, predlaže se i imenovanje jednog člana Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva u Statistički savjet Republike Hrvatske.

Uz članak 6.

Administrativni izvori podataka su zbirke podataka ustrojene na temelju posebnih zakona, a koriste se za utvrđivanje prava i obveza pravnih i fizičkih osoba.

Metoda promatranja i praćenja primjenjuje se kod pojava za koje se statistički podaci mogu osigurati motrenjem, opažanjem i primjenom mjernih instrumenata kao kod npr. meteroloških podataka.

Navedene odredbe odnose se na utvrđivanje prava korištenja svih administrativnih izvora podataka i podataka prikupljenih metodom promatranja i praćenja bez naknade. Obveza ustupanja podataka bez naknade ne isključuje mogućnost naknade eventualnih troškova pripreme i posebnih obrada podataka za Državni zavod za statistiku.

Uz članak 7.

Navedena odredba odnosi se na pravo prijenosa individualnih statističkih podataka bez identifikatora Statističkom uredu Europske unije (Eurostat), pod uvjetima koji su navedeni Zakonom.

Uz članak 8.

Navedena odredba odnosi se na promjenu položaja ureda državne uprave u županijama koji obavljaju poslove službene statistike tako da Državni zavod za statistiku preuzima njihove poslove, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva, prava i obveze, državne službenike i namještenike ureda državne uprave u županijama koji obavljaju poslove službene statistike, kao i pravo na korištenje poslovnih prostorija pod uvjetima koji su izričito navedeni u istim odredbama.

Uz članak 9.

Ovom odredbom utvrđuje se rok u kojem će Vlada Republike Hrvatske imenovati članove Statističkog savjeta Republike Hrvatske iz članka 5. stavka 2. Konačnog prijedloga Zakona.

Uz članak 10.

Ovom odredbom utvrđuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

TEKST ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Tekst odredaba Zakona o službenoj statistici („Narodne Novine“, br. 103/03.) koje se mijenjaju i dopunjuju dostavlja se u prilogu ovog prijedloga zakona.

Članak 4.

U smislu ovog Zakona pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

1. "Aktivnost službene statistike" je svaka aktivnost koja se temelji na ovom Zakonu ili propisima navedenima u člancima 34. i 35. ovog Zakona, uz primjenu znanstvenih i stručnih metoda i standarda u cilju proizvodnje, obrade i diseminacije rezultata službene statistike.
2. "Nositelji službene statistike" su Državni zavod za statistiku, Uredi državne uprave u županijama i upravno tijelo Grada Zagreba nadležni za poslove službene statistike, Hrvatska narodna banka i druga ovlaštena tijela određena Programom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske.
3. "Strategija razvitka službene statistike Republike Hrvatske" je akt kojim se utvrđuje razvojna orijentacija službene statistike Republike Hrvatske, uz navođenje bitnih ciljeva koji se nastoje postići u budućem višegodišnjem razdoblju.
4. "Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske" (u daljnjem tekstu: Program) je akt kojim se utvrđuju statističke aktivnosti za višegodišnje razdoblje u skladu s ovim Zakonom.
5. "Godišnji provedbeni plan" je akt koji se, u cilju izvršavanja Programa, donosi za svaku godinu na koju se odnosi Program.
6. "Statističko istraživanje" je metoda sustavnog prikupljanja podataka kojom nositelji službene statistike prikupljaju podatke izravno od izvještajne jedinice za statističke svrhe.
7. "Statistički obrazac" je svaki papirnati ili elektronički zapis dokumenta kojim se prikupljaju podaci od izvještajnih jedinica.
8. "Prikupljanje podataka" je aktivnost koja se odnosi na provedbu statističkih istraživanja, korištenje administrativnih izvora podataka i metoda praćenja i promatranja, kojom nositelji službene statistike u skladu s odredbama ovog Zakona prikupljaju i obrađuju podatke o statističkim jedinicama.
9. "Izvještajne jedinice" su pravne osobe i njihovi dijelovi, fizičke osobe, obrtnici, slobodne profesije, kućanstva, državna tijela te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i sve druge osobe na teritoriju Republike Hrvatske koje daju podatke isključivo u statističke svrhe, u sadržaju i rokovima određenim Godišnjim provedbenim planom.
10. "Statistička jedinica" je metodološki jednoznačno određena razina u svakom obliku prikupljanja podataka, utvrđena na način koji izvještajnoj jedinici omogućava iskazivanje podataka u prikupljanju, a nositeljima službene statistike agregiranje u obradi rezultata službene statistike.
11. "Identifikator" je svako jednoznačno određeno obilježje iz kojeg se može izravno ili neizravno prepoznati individualnu izvještajnu jedinicu.
12. "Rezultat službene statistike" je svaki statistički podatak koji sadržajno osigurava svrhu službene statistike na način određen u članku 3. ovog Zakona, a proizvodi se, obrađuje i diseminira u skladu s odredbama ovog Zakona.
13. "Službeni statistički podatak" (u daljnjem tekstu: statistički podatak) je svaki podatak koji se proizvede i diseminira potpuno u skladu s odredbama ovog Zakona ili u skladu s propisima navedenima u člancima 34. i 35. ovoga Zakona te koje je takvima proglasio ovlašten nositelj službene statistike.
14. "Diseminacija" su sve aktivnosti službene statistike koje uključuju predstavljanje rezultata službene statistike te načine i oblike osiguravanja pristupa rezultatima i metodološkim osnovama.

15. "Korisnik podataka" je svaka pravna i fizička osoba, državna tijela, kao i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a posebice znanstvene ustanove i međunarodne organizacije koje koriste statističke podatke.
16. "Statistički registri" su nominalne liste izvještajnih jedinica koje se kontinuirano ažuriraju i koriste isključivo u statističke svrhe.
17. "Statističko gradivo" je skup akata koji sadrže: metodološke osnove, statističke obrasce, statistička izvješća, prikaze, studije i analize, sumarne preglede i rezultate, publikacije i ostale akte koji nastaju u obavljanju poslova službene statistike.
18. "Administrativni izvori podataka" su zbirke podataka ustrojene na temelju posebnih zakona, a koriste se za utvrđivanje prava i obveza pravnih i fizičkih osoba.

Članak 7.

Poslove službene statistike obavljaju sljedeći nositelji službene statistike:

1. Državni zavod za statistiku kao središnje tijelo,
2. uredi državne uprave u županijama i upravno tijelo Grada Zagreba nadležni za poslove službene statistike,
3. Hrvatska narodna banka,
4. druga ovlaštena tijela službene statistike određena Programom (u daljnjem tekstu: ovlaštena tijela).

Do stjecanja statusa ovlaštenog tijela iz stavka 1. točke 4. ovog članka ravnatelj Državnog zavoda za statistiku osniva radne grupe u kojima sudjeluju sva tijela koja mogu biti nositelji službene statistike, sa svim pravima i obvezama nositelja službene statistike u izradi prijedloga Strategije razvitka službene statistike Republike Hrvatske i prijedloga Programa.

Članak 8.

Državni zavod za statistiku je glavni nositelj, diseminator i koordinator sustava službene statistike Republike Hrvatske.

Državni zavod za statistiku je državna upravna organizacija koja samostalno obavlja svoje poslove sukladno zakonu.

Uredi državne uprave u županijama i upravno tijelo Grada Zagreba

Članak 13.

Uredi državne uprave u županijama i upravno tijelo Grada Zagreba nadležni za poslove službene statistike, na temelju, u sadržaju i rokovima određenim Programom i Godišnjim provedbenim planom, odgovorni su za:

- prikupljanje, proizvodnju, obradu i diseminaciju statističkih podataka te za obradu administrativnih podataka i podataka prikupljenih metodom promatranja i praćenja za područja pripadajućih županija, odnosno Grada Zagreba u skladu s odredbama ovog Zakona.

Članak 18.

Savjet ima 13 članova.

Ravnatelj Državnog zavoda za statistiku je član Savjeta po službenoj dužnosti.

Ostali članovi Savjeta su predstavnici:

- Hrvatske narodne banke – jedan član,
- Ministarstva financija – jedan član,
- Hrvatskog sabora – jedan član,
- tijela državne uprave – jedan član,

- tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave – jedan član,
- Hrvatske gospodarske komore – jedan član,
- znanstveno-stručnih institucija – dva člana,
- udruge poslodavaca – jedan član,
- sindikata – jedan član,
- nevladinih organizacija (udruga) – jedan član,
- medija – jedan član.

Članak 41.

Radi obavljanja poslova službene statistike Državni zavod za statistiku ima pravo korištenja svih administrativnih izvora podataka i podataka prikupljenih metodom promatranja i praćenja.

Ostali nositelji službene statistike imaju pravo iz stavka 1. ovoga članka ukoliko je to predviđeno Godišnjim provedbenim planom.

Posjednici administrativnih izvora podataka i podataka prikupljenih metodom promatranja i praćenja dužni su dati na korištenje podatke u skladu sa zahtjevom nositelja službene statistike.

Članak 68.

Državni zavod za statistiku organizira razmjenu rezultata i metodoloških osnova službene statistike s drugim zemljama i međunarodnim organizacijama, osim ako u pojedinim slučajevima za to ne ovlasti drugog nositelja službene statistike, odnosno ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Državni zavod za statistiku i drugi nositelji službene statistike pod uvjetima iz stavka 1. ovog članka mogu prenositi individualne statističke podatke bez identifikatora na koje se odnose odredbe ovog Zakona o povjerljivosti i zaštiti statističkih podataka, statističkim uredima drugih zemalja i statističkim službama međunarodnih organizacija ukoliko takvi korisnici osiguravaju statističku povjerljivost.

Svaki prijenos statističkih podataka navedenih u stavku 2. ovog članka mora se evidentirati uz navođenje zemlje, odnosno međunarodne organizacije kojima su dostavljeni.

Statistički ured i statistička služba međunarodne organizacije koja traži statističke podatke navedene u stavku 2. ovog članka mora dati pisanu izjavu u kojoj potvrđuje da će se na takve statističke podatke primijeniti odredbe o statističkoj povjerljivosti i da će se koristiti isključivo u statističke svrhe.